

В СВЕТА НА РЪКОПИСИТЕ

Въведение	9
I. Какво олицетворява украсената ръкописна книга (кодекс) във Византия?	13
1. Какво е означавал актът на преписване ?	14
2. Ролята на украсените ръкописи в разпространението на византийската култура. Феноменът на асиметрията	15
3. Смисълът на съществуване (la raison d'être) на византийския и славянски кодекс	20
4. Кой е бил преписвачът в православния свят?	23
5. Трудът на писача	25
II. От късна античност към ранно християнство.	
Появата на кодекса – континуитет и промяна	29
1. От свитък към кодекс	29
2. Градски и манастирски центрове	40
III. Съдбата на кодекса през периода на иконоборството (726-843)	43
1. Ограничаване на градските средища	43
2. Доктриналните разпри и отражението им върху оформянето на кодекса	46
IV. Развитието и разцветът на ръкописната книга по време на Македонската династия	61
1. Развитието на кодекса с оглед литургичната практика	62
2. Иновации в писмото и технологията на изготвянето на ръкописа	63
3. “Високият” и “ниският” модел в ръкописната продукция. Кодексите на големия луks и за ежедневна употреба. Дантеленят стил (Laubsägestil) и “цветният” византийски стил (Blütenblattstil)	67
4. Продукцията на Студийския манастир и писаческите центрове в Константинопол	77
5. Писачите през X век	78
6. Библиотеките в Константинопол	81
V. Класическият период на византийската ръкописна книга по време на Комниновата династия – източници, поява и развитие	85
1. Синхронът между типа писмо и орнаменталната украса	86
2. Налагането на цветния (Blütenblattstil) във византийските ръкописи	89
3. Мястото на илюстративните цикли и миниатюрите на цели страници през IX-XII век	91
А. Портретна миниатюра	92
Б. Илюстративните цикли	97
4. От неокласицизъм към класицизъм	99
5. Манастирските писачески средища	112
А. Монахът и преписваческите средища	112
Б. “Св. Екатерина” на Синай – образец на многонационалната монашеска обител с взаимно преплитане на различните традиции	113
В. Монашеските средища в Константинопол и в провинциите	116
VI. Ръкописната продукция по време на Латинската империя	125
1. Появата и разпространението на хартията	126
2. Развитието на писмото и промени в мизанпажа	126

3. Книжовният живот в Никея, Трапезунд, Епир, Св. Гора, Славянските страни	127
4. Редуциране на илюстративните цикли и промени в стила	131
5. Украсените ръкописи в Армения, Грузия, Южна Италия	139
VII. Ръкописната продукция на Византия по време на Палеологовия Ренесанс.	145
Реабилитацията на Константинопол	145
1. Историческият и идеен контекст, на фона на който се развива ръкописното изкуство	148
2. Технологичните характеристики на кодекса. Доминация на хартията в светските ръкописи. Консерватизмът на литургичните книги. Промени в писмото	150
3. Състоянието на луксозния образец.	151
4. Състояние на скрипториите и библиотеките.....	152
5. Редуциране на илюстративните цикли. Засилване ролята на декоративните елементи	161
VIII. Славяните и Византия.....	161
1. Рецепцията на византийската култура на кодекса в България	161
2. Особености на глаголическия и кирилския кодекс. Отношението към инициалната буква и нейната украса	168
3. Портретните миниатюри и илюстрации	176
4. Рецепцията на византийската украсена книга при сърбите	182
5. Видът на ръкописите на големия лукс и за ежедневни литургични нужди при южните славяни.....	185
6. Луксозният ръкопис в Русия	198
7. Монашеските средища на славяните	201
IX. Изкуството на книгата през XV-XIX век	205
1. Византийските текстове и европейският Ренесанс.....	205
2. Трудното разделяне на Православието с преписваната на ръка книга	206
3. Променената функция на инициала	210
4. Мястото на илюстрацията в поствизантийския кодекс	217
Вместо заключение	221
Приложения	
I. Типовете писмо във византийските и славянски ръкописи.....	227
1. Византийското писмо	227
2. Славянските азбуки и писмо	239
3. Онаследените писмени традиции на Балканите и налагането на кирилицата в Преслав. Кодикологичните белези на глаголическите и кирилските ръкописи	250
II. Писмовни материали. Технологията на изготвяне на терадите и на кодекса. Инструментите за писане и украса	261
1. Материал.....	261
2. Тетради.....	269
3. Инструменти за мизанпаж на листа и за писане.....	273
4. Мастила и бои	280
5. Подвързия	281
III. Украсата на ръкописа с оглед йерархията на Словото (концепцията за украсената книга)	289
IV. Типове книги по съдържание	305
1. Ръкописи с текстове от Светото Писание.....	305
А. Старозаветни книги	305

Б. Новозаветни книги	305
В. Библейски сборници с богослужебно предназначение	305
2. Богослужебни и химнографски сборници.....	306
3. Омилетико – агиографски сборници с устойчиво съдържание	308
4. Исторически сборници	309
5. Юридически ръкописи	309
6. Сборници с неустойчив състав.....	309
7. Разни	310
V. Системи на линиране в гръцките и славянските ръкописи	315
VI. Речник на основните термини	319
VII. Избрана библиография	327
Схеми	349
Фотоалбум на цветните илюстрации	389
Съкращения на периодичните издания и библиотеките	451
Индекс на ръкописите	455